

Universitätsbibliothek Paderborn

**Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi
Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici**

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

120 Exemptio competens bonis ecclesiasticis est realis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

constituti; ita etiam eidem juri conforme est, ut judicibus secularibus non sint subjecti: In bonis autem, quia, cum tributa, & vectigalia Regibus, & alijs Principibus ad suam ipsorum, & reipublicae sustentationem exsolvantur, † & clerci non minores operas, & labores rei ecclesiasticae impendant; aequum, & juri naturali, ac divino consonum fuit, ut à solutione tributorum exempti essent, ut legitur Genes. cap. 47. & cap. tributum, 23. quæst. 8.

Ideò Constantinus, & Constans Imperatores, ecclesiasticas personas privilegio immunitatis gaudere voluerunt; scientes magistris religionibus, quam officiis, & labore corporis, vel subdere imperiale rem publicanum contineri, cap. in qualibet, 23 quæst. 8. Sanc. eodem capit. 22. numer. 3. cum allegatis supra in cap. 14. num. 9. par. 1.

118. Hac tamen exemptione, & immunitate adeo plenè personæ ecclesiasticae, & eorum, ac eccliarum bona fructus, redditus, & proventus gaudere debent; ut, qui per se, vel alios directe, vel indirecte, ab eisdem onera imposita exigere prælument, eandem excommunicationis pœnam incurvant, ut in Bull. Cœn. Domini, dicto numer. 18. vers. nec non quæ per se.

119. † Indirecte enim exigitur, colonos, seu massarios occasione culturæ bonorum ecclesiasticorum, hospitatione militum, vel aliorum gravaminum onerando, aut ab ipsis exigendo: quia quæ à colonis pro labororio, seu traffico bonorum ecclesiasticorum in totum, vel pro octava, aut alia parte exiguntur, in præjudicium ecclesiasticarum personarum percipiunt-

tur, quia ratione oneris res minoris astimationis efficitur, gloss. final. in l. generali, § final. ff de ususfruct. leg. & Olasch. decif. 83. num. 9. Unde ecclesiastici non ita de facili inveniunt rusticos, qui sua prædia colere velint, ut animadvertisit Feder, de Sen. conf. 111. num. 10: in fin. quidquid contraria teneat ibi in principio, ut validioribus rationibus, & auctoritatibus infra demonstrabitur: quia, si coloni ad onerum solutionem, seu militum hospitationem, qua non parvum onus infertur, gravarentur; laici per indirectum exigent collectas ex bonis ecclesiasticis, que sunt hoc casu etiam ex persona colonorum exempta, ut l. 1. & 2. C. de Episc. & cler. cap. Eccliarum, & ibi gloss. in verb. clericorum, 12. quæst. 2. cum alijs suprà, in cap. 14. nu. 6. 31. 32. 33. & 35. par. 1. allegati Exigentes autem, excommunicationis sententiam in Bullam Cœnæ Domini contentam incur- runt, ut in eadem Bull. eodem nu. 18. vers. non. dicti. c. 14. num. 35.

Exemptio † enim competens bonis ecclesiasticis est realis; & ideo comprehendit quoscunque colonos, ut declarat gloss. in clem. 1. in ver. excolendas, circa fin. quam sequuntur Jac. & Imol. ubi etiam Abb. num. 10. Qui illam dicit esse notandum ad similia, de decim. idem Abb. in c. ex parte, numer. 4, eodem tit. & in conf. 8. numer. 3. Rot. decif. 4. numer. 1. de privilegiis in antiqui. & in una Cœnarien. coram Cantuccio, decif. 23. num. 6. par. 2. Grat. conf. 130. cui subscripserunt Alciat. Salutiol. Bero, August. & Ianer. nu. 4. ubi pluribus fundamentis hæc conclusio comprehabar, & latè Surdi. conf. 301. numer. 62. 63. & 78. volum. 3. & inquit Bald. quod, si coloni isti gravarentur, de facto gravarentur, &

no

- non de jure, in l. cum duobus, §. si in coeun-
da, ff. pro soc. & in l. 2. 3. nov. C. de episc.
& cler.
- 121 † Coloni enim ecclesiarum eorum
bonorum, nec possessionem habent,
nec dominium; sed tantum detentionem,
auth. item nulla communitas, & l. de his,
C. de episc. & cleric. Alexand. cons. 35. viso
processu, numer. 12. lib. 4. & Card. Tusch.
pract. concl. jur. consl. lib. 2. numer. 1. & 2.
Ideo, si gravarentur ratione fructuum,
quos ex prædiis percipiunt; possent perso-
luta à dominis prædiorum repetrere, ut
tradit. Alex. in cons. 35 n. 12. lib. 4. & cons. 4.
lib. 5. per text. in l. si pendentes, §. si quid
cloacarū ff. de usufruct. Sicque per indirec-
tum ab ecclesiasticis viris extorquent:
quapropter in excommunicationis sen-
tentiam in Bull. Domini contentam inci-
idunt, ex suprà allegatis.
- 122 Si enim † coloni ultra bona ecclesia-
stica, quæ colunt, habent etiam bona
propria eorum nomine allibrata, pro illis
à solutione onerum non excusantur, ut
coloni ecclesiasticarum personarum: sed
pro rata eorum, quæ proprio nomine
possident, onera persolvre tenentur; &
ita distinguit Rebuff. in l. 2. penes quos,
nu. 2. & 3. & Bart. nu. 1. C. de agris. & cens.
lib. 11.
- 123 Quid autem, † si imponatur onus
quod publicam utilitatem respiciat, tam
clericorum, quam laicorum; ut ad reparatio-
nem murorum, fluminum, restauratio-
nem viarum, pontium, vel populum à pe-
ste custodiendum? videtur quod ratione
naturali, quæ limitat legem, clerici non sint
exempti; sed concurrere teneantur, non ta-
men cogendi, nisi à Papa, Duen. reg. 100.
numer. 17. Did. Perez. l. 1. tit. 4. lib. 4. ord.
- Navar. cap. 27. numer. 115. ver. tertia quoda.
Et ita se habere communem usum Hi-
spaniae, ex l. 11. & 12. tit. 3. lib. 1. novæ recom-
pil. testatur Covat. loco suprà citato, &
alij iustinentes diétam opinionem. Atta-
men etiam tributa ad reparationem mœ-
niūm, & fluminū, ac ad restaurationem
viarum, & pontium, vel custodiendum
populum tempore belli, aut pestis, à laicis
impunè exigi possunt: dummodo ad hoc
fuerint plures causæ sufficiētes necessa-
riæ, & non aliæ: quarum
- 124 Prima est, † quod immineat maxima,
& urgens necessitas, ut quando hostis cum
exercitu stat in agro, obsidendo civitatem,
quo tempore, nec ecclesiastici à muro-
rum, seu civitatis custodia possunt excusa-
ri: ut cunctis vigilantibus melius valeat
civitas custodiri, cap. p. venit, & ibi gloss.
in ver. modo, & Abb. numer. 1. 4. & 6.
de immun. eccles. & in histerminis proce-
dere possunt allegata per Ofasc. in decis.
seu potius, consil. 68. alias 181. numer. 24.
& 25. Sed, cessante hac urgentissima belli
125 causa, clerici non tenentur: † quia limi-
tata causa limitatum producit effectum
l. cancellaverat, ff. de his quæ in testam. delen.
& Tiraq. in tract. cessant. cau. par. 1. nu-
mer. 142.
- 126 Secunda, † pro reparatione flumi-
num, pontium, & viarum, quoties com-
munis laicorum, & ecclesiasticorum urget
necessitas, & concurredit utilitas, ut per Abb.
in cap. non minus, num. 18. & Bald. in l.
ad instruções, n. 2. C. de sacrosanct. eccl. es.
Dummodo laici non habeant particulares
redditus Universitatis, ut pedagia, gabellas
molendina, furnos, pascua, portus, písca-
tiones, & similia, quæ ad particulare Uni-
versitatis commodum, & utilitatem per-
cipiant,

Ttt 2 cipient,

